

[หน้าแรก](#) [เพื่อนรัก TCI](#) » [ฐานข้อมูล TCI](#) » [ค่า TJIF](#) [การประเมิน/อบรม](#) » [งานวิจัยของ TCI](#) » [เกณฑ์ติดต่อทางสารสนเทศ](#) » [กติกาและเงื่อนไข](#) [FAQ](#)

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI

โปรดระบุหมายเลข ISSN หรือชื่อของวารสารที่ต้องการทราบผลประเมิน :

ค้นหา

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	เจ้าของ	จัดอยู่ในวารสาร กลุ่มที่	สาขา
1	วารสารอารยธรรมศึกษาโน้ม-สาลวิน	1906-7682	สถานวิชาชีพศึกษาโน้ม-สาลวิน มหาวิทยาลัยนเรศวร	1	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(击打率 95% 以上)

สงวนลิขสิทธิ์ 2560 ศูนย์ประเมินคุณภาพวารสารไทย (TCI), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล: tcithai@gmail.com

ข้อมูลนักท่องเที่ยว <https:// goo.gl/Bjyc3g>

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และผู้สูงอายุของจังหวัดอุบลราชธานี¹

Recommendations to Develop the Tourism Potential for People
with Physical Disabilities and Seniors of Ubon Ratchathani Province

สิริรัตน์ ขอบข่าย²

Sirirat Chobkhay

E-mail: s.chobor@gmail.com

สันติภาร์ คำสะอาด³

Santhipharp Khamsa-ard

พิทักษ์ ศิริวงศ์⁴

Phitak Siriwong

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และผู้สูงอายุของจังหวัดอุบลราชธานี”

² นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

⁴ รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษา ประเมินและวิเคราะห์ ความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและนักท่องเที่ยวสูงอายุ และ 2) เพื่อศึกษา ประเมิน วิเคราะห์และเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด อุบลราชธานีเพื่อการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุ ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี รวมรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและ มีความคาดหวังต้องการค์ประกอบของการท่องเที่ยวในภาครวมอยู่ในระดับที่มาก สามารถจัด กลุ่มองค์ประกอบสิ่งอำนวยความสะดวกได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และการสื่อสาร กลุ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวโยงกับโครงสร้างอาคาร และกลุ่มสิ่งอำนวยความสะดวก พิเศษที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 13 แห่ง พบร่วมกัน 3 แห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมระดับสูง 5 แห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในระดับพอใช้ จำนวน 2 แห่ง ภาคร่วมมادرฐานการบริการทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ศักยภาพขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวในภาครวมอยู่ในระดับสูง คำสำคัญ: นักท่องเที่ยว, ผู้พิการทางการเคลื่อนไหว, ผู้สูงอายุ, ข้อเสนอแนะ

Abstract

The objectives of this study were 1) to study, evaluate and analyze the physical disability and senior tourists' requirement, and 2) to study, evaluate, analyze and compare the potential of tourism destination within Ubon Ratchathani Province in order to promoting to be a destination for physical disability and senior tourists. Mixed method was employed. The sample was indicated into the physical disability and elderly people, general tourists, tourism entrepreneurs and officially responsible staffs in the travelling places. The data were gathered by using a questionnaire, surveying form, assessment

form, and interviewing form. The statistical software program was used to analyze data.

In findings, it found that the tourists required any facilities and expectation to any factors of tourism was in high level. Moreover, the factors of tourist facility were categorized into three notions namely 1) general facility and communication device, 2) the facility linking among buildings, and 3) the extra facility concerning some machines.

By the study and readiness assessment of the total 13 travelling places, there were 5 travelling places met fully completed. Consideration into the preparedness of tourist facility, there were only 2 travelling places met at a fair level. In the overview of tourism service, it needed to be improved because there were only 3 travelling places met a fair level. The tourism attribution revealed into a high level.

Keywords: Tourist, People with physical disability, Senior, Recommendation,

บทนำ

ปัจจุบัน การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และส่งผลให้เกิดกิจกรรมและก่อประโยชน์ด้านต่างๆ ต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้ การสร้างอาชีพ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์ในระดับต่างๆ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การสร้างอาคารที่พักโรงแรม ศูนย์ประชุม ตลอดจนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (ดอน นาครทรรพ, 2558) จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวของประเทศไทยนับเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญของประเทศไทย ที่ไม่สามารถละเลยได้เลย อีกทั้งในปัจจุบัน การท่องเที่ยวจึงนับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญอีกกิจกรรมหนึ่งของทุกคน ที่เปิดโอกาสให้คนทุกคน อันหมายถึง คนทุกเพศ ทุกวัย คนปกติ คนพิการ หญิงตั้งครรภ์ ฯลฯ สามารถที่จะท่องเที่ยวภายในประเทศ ระหว่างประเทศ โดยมีต้นทุนประสงค์ของการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม (พิทักษ์ ศิริวงศ์ และ ปัทมอร เสี้ยงແแดง, 2554) ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว นักท่องเที่ยวกลุ่มแบกเป้ นักท่องเที่ยวเชิงการศึกษา นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ตลอดจนนักท่องเที่ยวผู้พิการ ที่มีความต้องการประสบการณ์ในการท่องเที่ยว เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นความท้าทาย การเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือกันและกัน ซึ่งสามารถสร้างประสบการณ์กับโลกภายนอก พร้อม ๆ กับเรียนรู้ตัวตนและความรู้สึกตัวเองไปด้วย (จิตต์ปภัสสร บัตรประโคน, 2553)

จากการทบทวนผลงานวิจัยทั้งจากประเทศไทยและต่างประเทศหลายเรื่องในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า จำนวนของนักท่องเที่ยวผู้พิการและผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับภูมิภาคเอเชียและในระดับโลก (Lee, Agarwal, และ Kim, 2012; Alén, Domínguez และ Losada, 2012) ซึ่ง Darcy และ Pegg (2011) ได้กล่าวถึงการประมาณการจำนวนผู้พิการทั่วโลกของ World Health Organization (WHO) ซึ่งคาดการณ์ว่าจะมีจำนวนผู้พิการทั้งสิ้นประมาณ 650 ล้าน และได้รับการกระตุ้นทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวของผู้พิการในหลายกลุ่มประเทศ เช่น ยุโรป อเมริกา แคนาดา ออสเตรเรีย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธพล ดำรงชื่นสกุล (2554) ได้คาดการณ์ว่า นักท่องเที่ยวคนพิการและคนสูงอายุเป็นฐานประชากรที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งนับเป็นอีกหนึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ ซึ่งนักท่องเที่ยวผู้พิการและผู้สูงอายุเริ่มมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของท่องเที่ยวในแต่ละประเทศ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะปราบภัยสัตว์หรือแนวโน้มการเติบโตของกลุ่มผู้พิการและผู้สูงอายุ แต่ปัจจุบันยังพบว่าการท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุยังประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาเหล่งท่องเที่ยวที่ยังขาดความพร้อมในด้านการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น Shalini Sanmargaraja และ Seow Ta Wee. (2014) ได้รายงานผลเปรียบเทียบสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการในอุทยานแห่งชาติทั้ง 4 แห่งในประเทศไทย มาเลเซีย พบร่วมกันว่า อุทยานแห่งชาติมีการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่พอให้นักท่องเที่ยวผู้พิการใช้งานได้ แต่ยังไม่ได้มีมาตรฐานของการออกแบบที่เป็นธรรม เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีเว็บบริการที่จำเป็น เช่น ทางลาด ราวจับบันได ราวจับ บันได และที่จอดรถ ประกอบกับปัญหาข้อจำกัดต่อการเดินทาง ซึ่งกลุ่มผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และผู้สูงอายุของประเทศไทยยังคงถูกจำกัดสิทธิ เนื่องจากระบบขนส่งสาธารณะของประเทศไทยยังคงมีปัญหาและข้อจำกัดต่อการเดินทางของผู้พิการเป็นอย่างมาก เช่น การไม่มีลิฟท์หรือบันไดเลื่อนสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ขาดความกว้างของประตูรถประจำทางหรือรถไฟฟ้าที่แคบเกินไป ทำให้ผู้พิการไม่สามารถขึ้นรถประจำทางหรือรถไฟฟ้าได สถานีรถไฟฟ้าหรือรถไฟฟ้าติดบ้านแห่งไม่มีลิฟท์บริการ แม้กระทั่งสายการบินบางสายการบินก็ปฏิเสธการให้บริการแก่นักเดินทางผู้พิการด้วย (จันทกานต์ ฉะยะพงศ์, 2556; พิทักษ์ ศิริวงศ์ และ ปัทมอร เสี้ງແಡງ, 2554)

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เห็นความสำคัญและจำเป็นของการวิจัยเพื่อศึกษาและประเมินความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุ เพื่อนำมาผลิตภัณฑ์ที่ได้มานำ

เสนอเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะที่ส่งเสริมความต้องการท่องเที่ยว ให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ตลอดจนเพื่อการสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัย เพิ่มความเชื่อมั่นและสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ รวมทั้งยังเป็นการปิดโอกาสให้สาธารณชนเข้าใจความต้องการและเกิดหัศคติใหม่ต่อนักท่องเที่ยวผู้พิการ ที่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าศักยภาพของผู้พิการนั้น ไม่ได้ด้อยไปกว่าคนปกติทั่วไปแต่อย่างใด ตลอดจนเตรียมความพร้อมให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่กำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษา ประเมินและวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
- เพื่อศึกษา ประเมิน วิเคราะห์และเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำหรับประเด็นความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประเด็นแรงจูงใจ (Motivations) ปัจจัยที่กำหนดความต้องการ (Determinants) ตามทฤษฎีพอดีกรรมนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระดับความต้องการของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ตามแนวทางของการออกแบบที่เป็นธรรม และสำหรับการศึกษา ประเมิน วิเคราะห์ และเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผู้วิจัย มุ่งเน้นประเด็น 1) ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในประเด็นการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และบริการอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง (3As) 2) รายการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้พิการและผู้สูงอายุ 23 รายการ ที่กำหนดโดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 3) มาตรฐานการบริการการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการ ที่กำหนดโดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ 4) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี โดยเน้นประเด็นศักยภาพด้านการเข้าถึง ด้านสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านธุรกิจที่พักร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการโปรแกรมการท่องเที่ยว ด้านบริการต่างๆ

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักท่องเที่ยว สูงอายุ และนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่มีบทบาทในการดูแลเหล่านักท่องเที่ยว ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี นักวิชาการทางการท่องเที่ยว ตัวแทนจากภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรม จังหวัดอุบลราชธานี หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี และผู้ประกอบการธุรกิจทางการท่องเที่ยว

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุ และนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวรวมถึงผู้ดูแลนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการผู้ประกอบการธุรกิจทางการท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยคือ แหล่งท่องเที่ยวตลอดจนธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวมีระยะทางไม่เกิน 50 กิโลเมตรจากใจกลางตัวเมืองจังหวัดอุบลราชธานี ได้ทั้งหมด 13 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี พิพิธภัณฑ์บ้านก้านเหลือง วัดมหาวนาราม วัดหนองป่าพง วัดศรีอุบลรัตนาราม วัดสุปภานารามวรวิหาร วัดมณีวนาราม แก่งสะพือ หาดคูเดือ ทุ่งศรีเมือง วัดศรีนวลแสง สว่างอารมณ์ (ธรรมนาสน์สิงห์ศิลป์ภูวนบันชีหวาน) สวนสัตว์อุบลราชธานี และแหล่งท่องเที่ยวตามรอยเล็กซานเดอร์มหาราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบสมมผسانการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพตามหลักการของการวิจัยนโยบาย (Policy Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถแบ่งประชากรตามวิธีการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและนักท่องเที่ยวสูงอายุ ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แต่เนื่องจากปัจจุบัน ยังไม่สามารถระบุจำนวนนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ รวมทั้งจำนวนประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อเป็นตัวแทนประชากรในการศึกษาในครั้งนี้ ตามการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุจำนวน 323 คน ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 323 คน และตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 126 คน โดยใช้การสุ่มแบบตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ที่มีการเลือกตัวอย่างตามที่พบและยินดีให้ความร่วมมือ หรืออยู่ในสถานที่ที่มีการเก็บข้อมูล และเมื่อได้ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่นักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำนวน 35 ราย ผู้ที่มีตำแหน่ง บทบาทหรือหน้าที่ในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว 13 แห่ง ตัวแทนสถานประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 12 ราย รวมทั้งตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวน 8 หน่วยงาน โดยใช้เทคนิคการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากที่สุด ผ่านเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย โดยมีการสร้างแนวคิดมาสำหรับการสนทนาระหว่างนักท่องเที่ยวในประเพณี ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่น ได้แก่ การสังเกตการณ์ รวมทั้งการศึกษาจากเอกสารต่างๆ ร่วมด้วย เมื่อได้ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลผ่านเครื่องมือหลัก 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบสอบถาม ใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในประเด็นพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในประเด็นความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว และความพึงพอใจขององค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุของจังหวัดอุบลราชธานีจากตัวแทนผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว

3. แบบสำรวจและแบบประเมิน ใช้สำหรับการประเมินความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และมาตรฐานด้านการบริการของผู้พิการและผู้สูงอายุในแหล่งท่องเที่ยว